

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci

Autor: Eva Hitková

Název: Agrese u dětí v mateřské škole

Posuzovaná práce „Agrese u dětí v mateřské škole“ je prací založenou na kvalitativním zkoumání jedné třídy mateřské školy. Klade si za cíl: „...zmapovat výskyt, příčiny a projevy agresivního chování u předškolních dětí.“ Autorka se snaží svého cíle dosáhnout pomocí strukturovaného, dvouměsíčního pozorování dětí jedné třídy.

Práce se skládá ze dvou částí, a to části teoretické a části empirické. Teoretická část je obsáhlejší (43 stránek ze 70) a autorka si zde na začátku stanovuje hypotézy, které by ráda v průběhu práce ověřila. Hypotéz je celkem 5, což se ukazuje jako zbytečně vysoké číslo, protože to vede autorku k tomu, že při jednotlivých analýzách problému nejde tak do hloubky, jak by některé výsledky vyžadovaly (viz níže). Co se týká dalšího zpracování teoretické části, je přehledně členěná, zabývá se nejprve charakteristikou dítěte v předškolním období obecně, později přechází ke sledovanému problému agrese a agresivity. Pojem agrese je zde stručně vymezen, dozvíme se také o příčinách a projevech agrese. Autorka zde prokazuje celkem dobrou práci s literaturou, orientaci v problematice. Jen v některých případech zůstává na rovině vyjmenování faktů, což může pro čtenáře znamenat horší porozumění textu (viz str. 13 Langmeierovy charakteristiky myšlení). Gramatická stránka práce je na dobré úrovni, objevují se zde spíše občasné překlepy.

Empirická část je podle mého názoru příliš stručná, což je na škodu především analýzám výsledků při ověřování hypotéz. První její část, v níž nás autorka seznamuje s charakteristikou výzkumného souboru je přiměřená, je zde patrná dobrá znalost terénu. Možná by bylo ku prospěchu práce, kdyby následovala kapitola osvětlující východiska (např. jakým způsobem byly vybrány projevy agrese pro hypotézu 1, jakým způsobem byl vytvořen záznamový arch pro strukturované pozorování (což jsou otázky, které by měla autorka zodpovědět při obhajobě). V práci přecházíme přímo ke kapitolám věnujícím se ověřování stanovených hypotéz. U každé z nich autorka přehledně uvádí, co bylo pozorováno a co z toho vyvozuje, to pak dokládá také tabulkami a grafy, které následují. Nicméně ne vždy je potenciál výsledků zkoumání plně využit. Například u hypotézy 3: „Agrese se vyskytuje častěji v chování chlapců než v chování dívek“, vyplývá z výsledků, že u některých sledovaných jevů

(nadávání, braní hraček, hádání se) byly projevy častější u dívek. I když autorka tedy v kapitole analyzuje chování a jeho příčiny na příkladu chlapce a dívky s nejčastějšími projevy agrese, byla by zde, podle mého názoru, případná analýza i zmíněných fenoménů (Bylo tomu tak proto, že bylo dívek více? Můžeme zde mluvit o typických projevech pro dívky a pro chlapce? atd.).

I přes výše uvedené připomínky se domnívám, že autorka projevila ve své práci dovednost psaní odborného textu, práci s literaturou i dobrou znalost problematiky. Práce určitě může být inspirací pro učitelky mateřských škol v oblasti toho, jak přemýšlet o agresivním chování u dětí, jak jej analyzovat a jak z něj čerpat pro další práci s dítětem. Proto doporučuji práci k obhajobě, a pokud budou při obhajobě zodpovězeny výše uvedené otázky, navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze, dne 29.12.2010

PhDr. Hana Sotáková